

Casto tvrdím, že má kariéra lékařského výtvarníka, kterou jsem vykonával téměř 50 let, byla jakýmsi „představením pro hlavu státu“, a to v tom smyslu, že vznikla jako odezva na přání a požadavky lékařských odborníků. V průběhu této řádky let jsem vytvořil téměř 4 000 ilustrací, většinou pro CIBA (nyní Netterovu) sbírku lékařských ilustrací (Collection of medical Illustrations), ale také pro Clinical Symposia (vědecká sympozia). Tyto obrázky se zabývají různými pododděleními lékařské vědy, jako například všeobecnou anatomii, histologií, embryologií, fyziologií, patologií, diagnostickými modalitami, chirurgickými a terapeutickými technikami a vědeckými manifestacemi velkého množství chorob. Nicméně jak šel čas, stále více lékařů i studentů mě žádalo, abych vytvořil atlas zaměřený čistě na všeobecnou anatomii. Proto vyšel tento atlas, nikoliv z mého vlastního popudu, ale podobně jako většina mých předešlých prací, abych vyhověl přáním lidí spojených s lékařskou profesí.

Znovu jsem si musel projít všechny ilustrace, které jsem vytvořil v průběhu tolika let, abych z nich vybral ty, které se vztahují k obecné anatomii, roztřídil je a systematicky zorganizoval podle částí těla, přizpůsobil je velikosti stran a seřadil je podle logické posloupnosti. Anatomie se samozřejmě nemění, ale naše chápání anatomie i její vědecký význam se mění, stejně jako její terminologie. Z tohoto důvodu jsem musel doplnit spoustu starších obrázků o nejnovější poznatky, a dokonce mnohé z nich

přepracovat tak, aby odpovídaly dnešním věcně se rozšiřujícím obzorům lékařské a chirurgické praxe. Navíc jsem zjistil, že v ilustracích, které jsem namaloval dříve, existují jisté trhliny, což mě donutilo k tomu, abych vytvořil určitý počet nových obrázků, které jsou v tomto svazku obsaženy.

Při tvorbě atlasu, jako je tento, je důležité zvolit si zlatou střední cestu mezi komplikovaností a zjednodušením. Jsou-li obrázky příliš komplikované, mohou být nepochopitelné a matoucí. Jsou-li příliš zjednodušené, nemusí odpovídat realitě, a mohou být až zavádějící. Proto jsem usiloval o kompromis bez změti dezorientujících maličkostí. Doufám, že studentům i příslušníkům lékařských i ostatních spřízněných profesí budou připadat mé ilustrace snadno pochopitelné, leč poučné a užitečné.

V jednu chvíli jsme si s vydavatelem mysleli, že by bylo fajn zařadit předmluvu napsanou skutečně vynikajícím a renomovaným anatomem, ale v tomto oboru je jich tolik, že jsme se nemohli pro nikoho rozhodnout. Vážně jsme uvažovali o jménech jako Vesalius, Leonardo da Vinci, William Hunter nebo Henry Gray, kteří samozřejmě bohužel nejsou k mání, ale i přesto by mě zajímalo, jaký názor by na tento atlas tito velikáni měli.

Frank H. Netter, M.D.
(1906–1991)

Oddíl 1 **Hlava a krk**

Povrchová anatomie	1
Kosti a vazy	2–22
Obličej	23–26
Krk	27–35
Regio nasalis	36–50
Regio oralis	51–62
Hltan	63–73
Štítná žláza a hrtan	74–80
Orbita a její obsah	81–91
Ucho	92–98
Mozkové obaly a mozek	99–115
Hlavové a krční nervy	116–135
Cévní zásobení mozku	136–148
MR a CT skeny hlavy	149–151

Oddíl 2 **Záda a hřbetní mícha**

Povrchová anatomie	152
Kosti a vazy	153–159
Hřbetní mícha	160–173
Svaly a nervy	174–180

Oddíl 3 **Hrudník**

Povrchová anatomie	181
Mléčná žláza	182–184
Stěna trupu	185–195
Plíce	196–210
Srdce	211–229
Mediastinum	230–241
Skeny hrudníku	242
Anatomie příčných řezů	243–246

Oddíl 4 **Břicho**

Povrchová anatomie	247
Stěna trupu	248–267
Peritoneální dutina	268–274
Vnitřní orgány (trávicí trubice)	275–285
Vnitřní orgány (parenchymatózní orgány)	286–299
Cévní zásobení vnitřních orgánů	300–317
Inervace	318–328
Ledviny a nadledviny	329–347
Řezy břichem	348–349
Skeny břicha	350

Oddíl 5 Pánev a perineum

Povrchová anatomie	351
Kosti a vazy	352–355
Pánevní dno a obsah pánve	356–364
Močový měchýř	365–368
Děloha, pochva a přiléhající struktury	369–375
Příčný řez pánví	376
Hráz a zevní pohlavní orgány ženy	377–379
Hráz a zevní pohlavní orgány muže	380–387
Homologa pohlavních orgánů	388–389
Varle, nadvarle a chámovod	390
Rectum	391–396
MR skeny pánve	397
Cévní zásobení	398–408
Inervace	409–417

Oddíl 6 Horní končetina

Povrchová anatomie	418
Rameno a axila	419–430
Paže	431–435
Loket a předloktí	436–451
Zápěstí a ruka	452–471
Nervové a cévní zásobení	472–483
CT angiogramy tepen horní končetiny	484

Oddíl 7 Dolní končetina

Povrchová anatomie	485
Kyčel a stehno	486–505
Koleno	506–512
Bérec	513–522
Kotník a noha	523–537
Nervové a cévní zásobení	538–546
CT angiogramy tepen dolní končetiny	547

Oddíl 8 Anatomie příčných řezů

Schéma označující rovinu příčného řezu ve vztahu k obratlům	548
---	-----